

[Kan du ikke læse nyhedsbrevet, tryk her](#)

Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia Nyhedsbrev nr. 47 1. januar 2014

Kære læser

En flok rollinger på tur i vores dejlige skov på Trelde Næs. Måske fremtidens DN-medlemmer - dem der en gang skal passe på naturen.

I mellemtiden kunne vi godt bruge nogle af deres forældre eller bedsteforældre, for nogle af os i bestyrelsen for DN Fredericia er lige ved at kunne være deres oldeforældre.

Går du og pusler med et par spændende natur-ideer?

Kunne du tænke dig at hjælpe DN Fredericia, men har ikke lyst til selve bestyrelsesarbejdet?

Har du ideer til spændende ture?

Har du kompetencer, som du mener vi kan have glæde af?

Ring og lad os få en snak: Karsten Enggaard 7594 3166, Ole Klottrup 7593 1717!

Godt nytår!

(husk at sende nyhedsbrevet videre til venner og bekendte)

Velkommen til det nye byråd, og tak for samarbejdet til de naturinteresserede byrådsmedlemmer, der desværre ikke blev genvalgt. Men læs endelig med alle I andre gode Fredericia-borgere!

Vi hører ofte politikere prise vores natur som et af Fredericia Kommunes store fortrin. Men naturen har ellers ikke været et emne, der optog ret meget tid i den afsluttede byrådsperiode.

Kommunens forvaltning gør en god indsats for at imødegå de åbenbare anslag mod naturen - som juletræer plantet på et overdrev, byggeaffald smidt på en eng, et beskyttet dige pløjet væk. Andre forringelser er sværere at få øje på og imødegå, som den gradvise tilgroning af enge og overdrev, der betyder, at arter decimeres i antal og måske uddør. Ikke noget pludseligt og dramatisk, der påkalder sig opmærksomhed blandt borgerne, og derfor heller ikke noget, der uden videre kommer ind i byrådssalen. Men alligevel en trist og faktisk truende udvikling for haveejere såvel som for landbrugere og skovejere. Og dermed indirekte for os alle. For mange afgrøder vil fejle, hvis der ikke er insekter nok til at bestøve blomsterne.

Vi håber, at det nye byråd interesserer sig for vores natur. Det indebærer, at byrådsmedlemmerne følger med i, hvad der sker i Fredericias natur, og at de støtter forvaltningen i afgørelser, som borgere af og til bliver vrede over. Samt at byrådet ser velvilligt på forslag om at pleje og udvikle vores natur.

Der er et samarbejde i gang mellem Fredericia, Kolding og Middelfart kommuner om Naturpark Lillebælt. Det er et i hovedsagen kommercielt projekt - men vi støtter det. Naturen skal bruges.

Vi har dog lanceret en mere ambitiøs og langsigtet idé: Nationalpark Lillebælt, hvis mål er at bevare og øge naturens mangfoldighed - biodiversiteten - og naturens skønhed, men som samtidig rummer meget store kommercielle muligheder. I første omgang foreslår vi Lillebælt som en marin nationalpark, siden tages dele af kysterne med - fra Trelde Næs og til Haderslev Fjord og fra Røjle Klint til Assens. Vi går ud fra, at det nye byråd fortsat støtter naturparken og håber, at det kan se perspektiverne i nationalparken. Projekterne strider ikke mod hinanden.

Første skridt mod Lillebælt-området som nationalpark: En marin nationalpark

Et bundtrawl er tungt, og det ødelægger livet på havbunden, og dermed eksistensgrundlaget for mange, også kommercielt vigtige arter. Det svarer til at save den gren over, man sidder på! (foto lånt af Martin Pedersen, Ocean Adventures, Kolding)

Vi har oven for fortalt om vores forslag om at gøre Lillebælt til marin nationalpark for senere at udvide og tage store dele af kysterne med, så vi får en egentlig nationalpark. [Se vores hjemmeside her](#).

Det er et faktum, at det marine miljø har det meget bedre i Øresund end i Lillebælt. Og der er ikke meget tvivl om, at det er en hovedårsag, at trawlfiskeri er forbudt i Øresund. Forbuddet har hersket siden en gang i 1930-erne, og det blev gennemført på grund af den stærke skibstrafik i Øresund.

Et forbud mod trawlfiskeri i Lillebælt vil givetvis føre til en tiltrængt vækst i fiskebestanden. Det vil give et slagkraftigt grundlag for en satsning på lystfisker- og sportsdykkerturister. Og det vil betyde et større økonomisk udbytte for de omgivende kommuner, end de kan få fra et efterhånden stærkt indskrænket erhvervsfiskeri. [Se rapport \(/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2014%2f201401%2fMarin_Nationalpark_Lillebaelt.pdf\)](#) udarbejdet af Bo Vad Sørensen, Aarhus Universitet.

Og se her [en ny film om truslerne mod vores havmiljø](#).

Foragt for medmennesker og samfund

"Hov! Der er jo ikke lavvande. Ja, så må vi desværre opgive vores tur langs stranden!"

Efter vores mening er det et tegn på foragt for sine medmennesker uden videre at blokere stranden. Og vi finder, at ejeren ydermere har udvist foragt for samfundet med sine evindelige klager over henstillinger og afgørelser om at fjerne stenene, der i årenes løb er truffet af Kystdirektoratet og Transportministeriet.

Man kan ganske vist bare gå op over mandens græsplæne, og det er der vist mange, der gør. Som forventeligt er der blevet sat adgang-forbudt-skilte op! Men en sti over græsplænen er efter vores mening ikke den endelige løsning.

Stenene bør fjernes. Granitbarrieren skæmmes vores blide Lillebælt kyst - og vi frygter, at andre skal få den samme idé. Det til trods for at investeringen er totalt overflødig: Kysten vender mod syd, hvorfra det sjældent stormer kraftigt, og der er i øvrigt et for kort stykke fra Middelfartkysten til, at bølger af nævneværdig størrelse vil kunne rejse sig. Der er ofte kraftig strøm i Lillebælt, men der er meget lavvandet et stykke ud, hvorfor det ikke har nogen betydning.

For os at se er der kun én rimelig løsning, og det er, at stenene fjernes. Ejeren har aldrig søgt og fået tilladelse til stenbarrieren, og han har med advokaters hjælp leget kispus med Kystdirektoratet og Transportministeriet i årevis. Og det forsøger han stadig på.

Han har anlagt sag mod Transportministeriet i sit forsøg på at kunne blive ved med at genere sine medmennesker. Kammeradvokaten meddeler, at sagen er berammet til hovedforhandling ved retten i Kolding den 4. februar 2014. Kan vi mon tro på det - for i foråret forlød det, at sagen skulle for retten i maj 2013! Endnu engang lykkedes det at trække tiden.

Biodi-vaffer-noet?

"Lad de væltede træer ligge", sagde miljøminister Ida Auken efter stormfaldet i efteråret. Men hvorfor nu det. De faldne træer udgør jo CO₂-neutralt brændsel? Her en skovskulptur i kommunens skov på Trelde Næs - skabt af efterårets storm. Og i december væltede der flere træer.

En meningsmåling foretaget i de 28 EU-medlemslande viste for nylig, at mere end halvdelen af vores landsmænd aldrig har hørt ordet biodiversitet, og at vi i øvrigt glimrer ved at være dårligere orienteret end borgerne i mange andre lande. Men det er en trøst, at flertallet er enige i, at det er et alvorligt problem, at vi taber dyre- og plantearter. Altså tab af biodiversitet.

Her er en forenklet definition: *Biodiversiteten er mangfoldigheden af liv og levesteder.*

Liv skal forstås som alle arter fra den mindste blomst til det største krondyr - og den natur, de lever i, tæller også med!

Et væltet træ giver øget biodiversitet, idet det invaderes af insekter, svampe og andre organismer, som alle deltager i nedbrydningen af træet. Flere insekter giver mere fugleliv i skoven, og også de smukke svampe glæder skovgæsterne.

Men træ er CO₂-neutralt brændsel, så bør det væltede træ ikke skæres op og udnyttes? Hvis der var tale om fladefald, dvs. et helt område, hvor alle træer var væltet, ville det være rationelt at rydde træerne væk med moderne skovmaskiner og udnytte veddet. Men væltede enkelt-træer, som det på fotoet skal oparbejdes manuelt, og det vil være dårlig økonomi.

Derfor opfordrer vi såvel kommunen som de private skovejere til at lade væltede enkelt-træer ligge.

Vejle Kommune kom uheldigt af sted her i vores kommune!

Vores nabokommune ejer et hus i Neder Bøgeskov tæt ved Vejle Fjord. Og vel kan det da være rart med en terrasse tæt på vandet med fin udsigt, men

..... der er bare det ved det, at stien derned med "fodgelænder" med lyspærer og selve terrassen dels ligger i fredskov og dels i strandbeskyttelseszonen på 300 meter. Følgende står at læse i Naturstyrelsens vejledning om strandbeskyttelseszonen:

Det er ikke tilladt at ændre tilstanden af de arealer, der ligger inden for strandbeskyttelseszonen. Der må blandt andet ikke placeres bebyggelse som fx bygninger, skure, campingvogne og master eller foretages ændringer i terrænet, tilplantning eller hegning.

Formålet er at sikre bevarelsen af de åbne kyster, og bestemmelserne administreres meget stramt. Så vidt vi kan se, er anlægget også ulovligt ifølge Skovloven. Det er en dejlig lille skov med et rigt fugleliv. Den henligger som naturskov - og den skal ikke "civiliseres"! Her var vi helt enige med den borger i Bøgeskov, der gav os et tip!

Vi informerede Naturstyrelsen og sendte også en mail til Vejles borgmester, idet vi kunne forestille os, at han måske ville finde det ubehageligt med en indgriben fra Naturstyrelsen. Og få dage efter ringede den ansvarlige fra Vejle kommune og beklagede, at man ikke havde sikret sig, at anlægget var lovligt - og at det derfor ville blive fjernet.

Inden den "midlertidige" skydebane skrider i Lillebælt!

De voldsomme skred bag og meget tæt på skydebanen på Fælleden går længere ind i landet end andre steder på Trelde Næs. Det var allerede galt i april 2012, hvor dette foto er taget.

Naturstyrelsen har givet dispensation fra reglerne om strandbeskyttelseszone: Forsvaret må godt lade en spunsvæg hamre ned i klinten. Væggen bliver af jern, 23 meter bred og 15 meter høj, idet de øverste 2 meter bliver over terræn.

Det overrasker os ikke, at skydebanen er ved at skride. I vores kommentarer sendt til Naturstyrelsen og forsvaret skrev vi den 15.8.2011 denne advarsel mod at bygge en massiv endevæg på skydebanen:

Fredericia Kommune havde i slutningen af 1970'erne planer om at placere den kommunale losseplads i Kirstinebjergskoven lidt nord for Fælleden. Et vigtigt argument for i stedet at vælge den nuværende placering i Vejlbj var risikoen for store udskridninger på grund af den påfølgende, forøgede vægtmæssige belastning på landskabet.

Det var som nævnt blot en kommentar og ikke en indsigelse mod projektet. Vi ønskede ikke at lægge hindringer i vejen for forsvaret, som vi mener passer Fælleden godt set fra et natursynspunkt. Vi har heller ikke tænkt os at klage denne gang - og af den samme årsag. Men vi er endnu engang meget skeptiske: Når leret er gennemvædet af efterårets og vinterens regn, bliver det som grød, og hvis væggen i det hele taget står fast, forudser vi, at grøden siver uden om den.

PS. Man kan så sige, at det er en trøst for forsvaret, at det kun skal bruge skydebanen midlertidigt i 5-10 år (at regne fra efteråret 2011), hvorefter man vil finde en anden placering. Ja, det stod at læse i Naturstyrelsens dispensation i 2011, og det havde vi helt glemt. Den oplysning ville vi gerne have forelagt obersten på mødet i Det Bruunske Pakhus i august. På mødet havde vi bedt repræsentanter for de politiske partier om at tage stilling til Fælledens fremtid, hvis forsvaret ikke længere har brug for øvelsesområdet. Se vores nyhedsbrev for september 2013*.

Hvor mon skydebanen skal flyttes hen! Næppe til et andet sted på Fælleden - alle steder langs kysten er der det samme problem, og nærmere boligområderne øst for Treldevej kan vi ikke forstille os, at der gives tilladelse til en skydebane. Var det så urimeligt at forestille sig en tid efter forsvaret, som mange mente?

* www.dn.dk/fredericia, klik på tekst om nyhedsbrev

En fantastisk søndag formiddag - kommunens investering lønner sig!

Bo Levesen med en af de havørreder, han fangede med elfiske-udstyr - og en særlig tilladelse til også at bruge det. Det var en han, som havde "gjort sin pligt". Alle fisk blev sat fri igen uden at have lidt skade.

Det var koldt og klamt i Gammelby Mølleådal den 8. december. Men det varede ikke længe, inden spændingen fik blodet til at rulle i årerne på de ca. 25 mennesker, der havde taget imod vores invitation.

Ind til for et par år siden blev havørreder på gydevandring bremsede af en vandmølle, nemlig Follerup Mølle. Fredericia Kommune lod grave et nyt åløb uden om mølleopstemningen. Og i december forrige år konstaterede vi, at havørrederne i alle tilfælde havde ynglet nogle hundrede meter højere oppe. Omløbet fungerede.

Og i dag ville vi så finde ud af, om de har taget det adskillige kilometer lange åløb helt op til Bovballe Mølle i brug som yngleområde. En strækning, som de i ca. 500 år har været lukket ude fra på grund af vandmøller.

Det lykkedes os at fange 5 havørreder - den største en han på 68 cm. Dertil kom mindre ørreder samt ørredyngel, 41 stk. Og det på knap en times tid. Endnu bedre end forventet. Fredericia Kommunes og statens investeringer i at fjerne spærringerne har været en succes.

Se her en fotoserie, som fortæller om den skønne formiddag - bl.a. hvordan vi fangede ørrederne (<https://picasaweb.google.com/114050185150370702565/BovballeMLle8Dec2013?authuser=0&authkey=Gv1sRgCKvn05e25qL1bw&feat=directlink>)

En rigtig ærgerlig nyhed: Intet nyt fugleparadis vest for Rands Fjord

Vi fortalte om projektet i vores nyhedsbrev for februar 2013*. Formålet med naturgenopretningen var at fjerne kvælstof fra vandet i Spang Å, idet kvælstof bidrager til et dårligt vandmiljø i Vejle Fjord og Lillebælt.

Desværre viste det sig, at der i overfladejorden i området er meget store fosformængder fra tidligere landbrugsdrift, og at der ville være en risiko for udvaskning af fosfor. Og det er først og fremmest fosfor, der er skyld i den dårlige vandkvalitet i Rands Fjord.

Vores idé med at fjerne overfladejord fra området blev med god grund afslået, idet det drejer sig om hele 70 ha, og at der også er arealer med beskyttet natur.

* www.dn.dk/fredericia, klik på tekst om nyhedsbrev

Er der emner, du synes, vi skal skrive om?

Så send os en mail - fredericia@dn.dk - eller ring til Karsten Enggaard eller Ole Klottrup

Tilmelding til DN Fredericias nyhedsbrev kan ske [her](#)
Her kan du også se de tidligere nyhedsbreve.

Mange hilsener fra Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia

Karsten Enggaard, formand – tlf. 7594 3166

Ole Klottrup, næstformand – tlf. 7593 1717

e-mailadresse: fredericia@dn.dk

Hjemmeside: www.dn.dk/fredericia

Meld dig ind i DN på www.dn.dk

> [Følg DN på Facebook \(http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439\)](http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439)

> [Følg DN Fredericia på Facebook \(http://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforening#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening-i-Fredericia/494461143950297?fref=ts\)](http://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforening#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening-i-Fredericia/494461143950297?fref=ts)

Gå ind på vores hjemmeside www.dn.dk/fredericia og se mere om, hvad vi arbejder med her i kommunen.
DN's overordnede hjemmeside finder du her www.dn.dk.

Og er du i tvivl om noget, så ring til Karsten Enggaard på 7594 3166.

Om DN

DN arbejder for mere natur, et bedre miljø og med bekæmpelse af klimaproblemer. Vi spreder viden om natur og miljø, skaber løsninger og påvirker politikere og myndigheder. DN har 133.000 medlemmer og 1500 frivillige i 98 lokale afdelinger.

Støt DN på www.dn.dk/beskytnaturen

> [Afmeld nyhedsbrevet på dn.dk/nyhedsbrev](http://dn.dk/nyhedsbrev)